

Ingers tankar

Sportlov nu och då

Aldeles nyss var det sportlov och i både radio, tv och tidningar pratades det om hur dyrt det har blivit att ge sig iväg på skidsemester med barnen. Det har blivit en klassfråga.

En vecka för en familj kan gå på femtiotusen för resa, stughyra eller hotell, liftkort, hyra av utrustning, kläder och utemat. Det är after ski, spa och poolpartyn, datorspel, musik via skärmar och telefoner, uppträdanden, pizza, sushi, energidrycker, specialkost, chips, glass och godis.

För sjuttio, sjuttiofem år sedan när jag var barn åkte bara de allra mest välbeställda bort för att åka skidor. Alla vi barn till **vanligt folk** åkte skidor hela vintern så snart det fallit snö nog för att ta sig fram på laggarna.

Vinterns sportlov innebar endast att man var ledig från skolan. Man fick roa sig och sysselsätta sig på egen hand. Över huvud taget vistades vi utomhus mest hela dagarna, sommar som vinter. Vi gick bara in för att äta när mammorna ropade in oss. Våra blöta vantar hann inte torka innan vi tog på oss dem igen och gav oss ut.

Vi åkte skidor och skridskor, åkte bob eller sparkstötting och byggde snökojor. Pojkarna spelade bandy eller ishockey. Vi läste serietidningar och böcker, gick på biomatiné, spelade spel och kort, la pussel, lyssnade på radion och senare tittade vi på tv.

Skidorna kom i regel från Edsbyn och hade kandaharbindningar, en sorts kabelbindning som las om kängans klack och drogs åt med ett spänne framtill på skidan. Eller också hade skidorna **råttfällebindning** som mer liknar dagens skidbindningar. Skidstavarna var som regel av bambu med en stor **kringla**. Skidorna gick i arv i familjerna och de som fick helt nya skidor beundrades av dem som fick nöja sig med ärvda grejor.

Så småningom lanserades kombiskidor som var försedda med stålkantar och var något bredare än de vanliga. Med dem kunde man göra telemarkssvängar när man tog sig ner för backarna. Då hade man fäst kabelbindningen under en hake på sidan av skidan så man fick **låg fästpunkt** och pjäxan satt stenhårt fast i sitt

Ingers tankar

läge. Var en bra metod att skaffa sig benbrott med.

Oförskräckta kastade vi oss utför bergknallar och backar nödortfött täckta av snö. Konstigt att inte flera skadade sig allvarligt. Vad jobbigt det var att åstadkomma skidspåret genom skogen och över fälten innan vi kunde använda det för våra skidlopp. På kvällarna åkte vi med en enkel pannlampa utanpå mössan. Ibland skottade vi upp snö och gjorde gupp som man kunde göra ett litet hopp i,

Vid längre utflykter hade vi kanske med oss en liten plåttermos med blåbärs- eller nyponsoppa i en ryggsäck, ett litet russinpaket eller Jaffa-apelsiner. En apelsinsort från Israel med mycket tjockt skal men ändå lättskalad.

Min mamma var duktig att sy och hon sydde fina grå slalombyxor åt mig och kornblå anoraks åt både brorsan och mig. Byxorna hade en hälla under foten så de höll sig på plats i kängorna och inte fick någon glipa där snö kunde komma in.

Runt om i stan där det fanns naturliga backar i grönområdena spolade parkförvaltningen kälkbackar åt oss där vi fick upp våra bobbar och olika kälkar i hög fart, rent livsfarlig om vi råkade krocka med ett träd. Hade man ingen kälke gick det bra att åka på en tillplattad större kartong eller en skiva av trä eller masonit.

På alla platser där det spelats fotboll sommartid spolades det skridskobanor på

vintrarna. Skridskorna fick slipas rätt ofta för man gick på dem i deras träskydd till och från isbanan och det kunde vara en rätt lång sträcka att gå.

Mina och brorsans första skridskor var så kallade halvror och bestod av en skridskoskena med fotplattor och justerbara sidostöd. En läderrem höll skridskon på plats på kängan. Sedan skruvades skridskon fast mot kängans sula med en vinklad nyckel. Så klart lossnade skridskon då och då. För att slippa att ideligen sätta fast skridskorna drog vi åt remmen över vristen så hårt att foten nästan domnade bort.

Vilken lycka när vi fick nya skridskor, jag fick konståkningsskridskor med vita kängor och brorsan fick bandyrör. Flera kompisar blev lite avundsjuka. Nu kunde jag göra piruetter, små hopp och **skjuta hare**.

Minns en gång när vi hade skridskodag i skolan och en fröken vinkade till sig mig från banan för att hon ville se hur jag fick på mig mina snäva pepitarutiga långbyxor. Då visade jag henne blixtlåsen som gick nästan upp till vaderna. Aha, sa hon. Min svarta duffel med träpinnar i stället för knappar, som jag tyckte var så snygg, brydde hon sig inte om.

Det var en okomplicerad tid med små anspråk. Att få en semla eller en slant att köpa en varmkorv med senap i närmsta korvkiosk eller en liten påse godis räckte för att ge dagen en extra guldkant.

Bild: Okänd. Stadsarkivet.

